

Mátrai Erőmű: a szakszerűség reneszánsza

Megdöbbenő adatokról számolt be a napokban a Világgazdaság: a hazai villanytermelés ötödét adó Mátrai Erőmű 9,1 milliárd forintos veszteséggel zárta a 2017-évet. Ez a Valaska József vezérigazgatóval az erőmű új jövőképéről szóló interjúban volt olvasható. A Mátrai Erőmű majd egy éve zajló eladása körüli sajtóhíreknek egyik visszatérő témája volt az erőmű veszteséges működése.

Ezt emberi hanyagságból származó meghibásodásokkal igyekeztek az akkori tulajdonosok magyarázni, s elbocsátásokat helyeztek kilátásba. Az ellenzéki sajtó a klímavédelemre és a veszteséges működésre hivatkozva temette az erőművet: úgy tűnt, hogy az erőmű napjai meg vannak számlálva. Az Energiapolitika 2000 Társulat állásfoglalásaiban következetesen kiállt a Mátrai Erőmű nemzeti tulajdonba kerülése és fejlesztése mellett, amiről hírportálunk is többször beszámolt. Járosi Márton elnököt kérdeztük.

2018. szeptember

- Elnök úr, mi történt, hogy most jövőképről beszél a magyar vezérigazgató?

- Csak a szokásos dolog, a külföldi befektetőt csak a profit érdekli. A német többségi tulajdonosok már nem akartak fejleszteni, eladták tulajdonrészüket, előtte azonban mindent kifacsartak az erőműből, nem valósították meg a már betervezett fejlesztéseket, miközben tavaly a veszteséges működés dacára is 6,8 milliárdos nyereség után vettek ki osztalékot. Amint magyar lett a tulajdonos, azonnal a nemzeti érdekek kerültek a célfüggvénybe. A nemzeti energia stratégiával összhangban kézenfekvő a hazai lignit energiahordozónak a felhasználása is. A jelenlegi blokkok termelése a tervek szerint 2025-2027 között fejeződik be. Rekonstrukció és fejlesztés nélkül a Mátrai Erőmű nem üzemeltethető, sok ezer ember munkahelye szűnne meg. Persze a szándék önmagában nem elég, a magyar szívűség mellett szakmai hozzáértés is kell. Fontos megemlíteni, hogy a 2018. június 20-tól az Opus-csoporthoz, magyar kézbe kerülő erőmű tulajdonosainak első intézkedése az volt, hogy Valaska Józsefet, az erőművet 23 évig nagy sikerrel irányító, köztisztelőtlen álló szakembert kérték fel vezérigazgatónak. aki a német tulajdonosok időszakában is a haza javára fejlesztette a rá bízott erőművet. A régi-új vezérigazgató azonnal munkához is látott, helyzetértékelését és jövőképét abban az interjúban mondta el, amire Szerkesztő úr a felvezetőjében utalt.

- Önök mindig arról beszéltek, hogy a Mátrai Erőműnek állami, MVM tulajdonba kellene kerülni. Most az MVM tulajdonrész változatlanul csak 25 százalék.

- Remélem, hogy csak egyelőre. Mi most is azon a véleményen vagyunk, hogy a Mátrai Erőműnek teljesen állami tulajdonba kell kerülnie. A vezérigazgató úr úgy látja, hogy a privát magyar tulajdonosok érdekei most egybeesnek az MVM-ével. Ezt

bizonyítja az általa előterjesztendő jövőkép is, ha azt a szeptember 19-i közgyűlés elfogadja. Ennek eredményeként a jelenlegi veszteséges helyzetből évi tízmilliárdos nyereségű működés lesz. A talpra állást, az elhalasztott új bányanyitást 2020-ra tervezik Ennek kihasználásához azonban az is szükséges, hogy a jövő évi európai parlamenti választások után megváltozzék a mostani, szénellenes irány. Ellenkező esetben 2021. július 21-én életbe lépnének az új környezetvédelmi direktívák, amelyeknek több mint száz európai szén blokk nem felel meg, köztük a Mátra két, 100 megawattos egységét is le kellene majd állítani. Uniós szinten 10 ezer megawattról van szó, ráadásul 2022-re le akarják állítani a németországi atomerőműveket is. Európa képtelen pótolni ezeket a kieső kapacitásokat. Lengyelországban például a feketeszen és lignit tüzelésű erőművek teszik ki a beépített erőművi teljesítmény 70 százalékát, ezek állítják elő a villanytermelés 80 százalékát, kereken 130 GWh-t, ami a magyar villanyfogyasztás több, mint háromszorosa. Ennek kiváltása belátható időn belül technikailag sem lehetséges, s akkor még nem beszéltünk a társadalmi/szociális hatásokról. A kelet-közép európai országok elemi érdeke, hogy a tudományosan nem megalapozott klímahisztéria ellenére megakadályozzák ezeknek az EU-s normáknak a hatálybalépését. A Visegrádiak helyzete és politikai súlyuk növekedése remélhetőleg biztosítani fogja, hogy a villanytermelésben is a nemzeti érdekek érvényesüljenek.

- Az idézett mátrai fejlesztési program megújulás fejlesztésekről is beszél.

- Természetesen ki kell használni a reális lehetőségeket, de hozzáértéssel. A mátraiak a naperőműves fejlesztésekkel nem mezőgazdasági területeket vesznek el, hanem azokat a felhagyott, rekultivált zagytereken építik fel. Szeretném hangsúlyozni, hogy az ismertett jövőkép rendszerszemléletű, az időjárásfüggő megújuló energiatermelés elengedhetetlen feltételét jelentő energiátárolás megoldására is gondol. Az akkumulátoros megoldással ez a szükséges teljesítménytartományokban nem megoldható. Ezért ismételten felvetik egy, már korábban kidolgozott, 600 megawattos, hagyományos szivattyús-tározós erőmű létesítését is. Az ismertett koncepció azt is bizonyítja, hogy a magyar energetikusok nemzetben gondolkodnak, ezért javaslataik megérdemlik a kormányzati politika támogatását, amire ebben az átpolitizált világban feltétlen szükség van. Reménykeltő a minapi bányásznapon Fónagy János nyilatkozata: „A kormány továbbra is a nemzeti vagyon nagyon fontos elemének tartja a magyar szén-, érc- és ásványkincset, illetve azok hasznosításához szükséges szaktudás, szakképzés és munkaerő meglétét.”